

KJØBENHAVNS AMATØR-SEJLKLUB

FØREPRØVE

Prøve i praktisk sejlads

Strandvænget 43

2100 København Ø

kas@kas.dk

K.A.S. praktisk prøve i sejlads

Indledning

Kjøbenhavns Amatør-Sejlkлуб afholder *prøve i praktisk sejlads* i den første weekend i oktober.

For at kunne gå op til den praktisk prøve, skal eleven være indstillet af en af skolens lærere.

Det tilstræbes at afholde prøven om lørdagen, men vejret eller andre forhold kan gøre det nødvendigt at afholde hele eller dele af prøven om søndagen. Reserver derfor begge dage til prøven.

Prøven er den praktiske del af K.A.S.s førerprøve og består af tre delprøver:

- En praktisk *prøve til søs*
- En praktisk *motorprøve*
- En teoretisk *prøve i land*

For at bestå den praktisk prøve skal alle tre delprøver bestås.

På prøvedagen vil der være oprettet en sekretariatsfunktion i klubhuset. Det er vigtigt at henvende sig her for at komme i kø til prøven i land og til motorprøven, få kontrolleret rigtigheden af de persondata som klubben indberetter til Søfartsstyrelsen samt for at få taget et foto til Søfartsstyrelsens duelighedsbevis.

Eleverne bliver noteret i prøve-sekretariatet og fotograferet

Der er en del praktiske problemer forbundet med afholdelsen af prøven til søs, bl.a. kan vinden være for svag, eller sjældnere så hård, at selve sejladsen udskydes til næste dag. Desuden er det svært at tidsbestemme den enkelte elevs eksaminationstidspunkt, idet det ikke er muligt at forudsige, hvor længe eksaminationerne ude på søen varer for de enkelte hold. Nogle hold vil være i stand til at afvikle selve sejladsen på ca. halvanden time, mens andre har brug for, og krav på, længere tid.

K.A.S. praktisk prøve i sejlads

Prøven til søs

Prøven til søs omfatter sejlads, manøvrering samt demonstration af godt sømandsskab.

Prøven foregår i K.A.S.s gaffelriggede øvelsesbåde.

Havne-manøvreren gennemgås

Ved prøven er der i hver båd normalt 3 elever samt 2 censorer fra henholdsvis K.A.S. og en anden Svanemølleklub. Prøveholdene bliver sammensat således, at eleverne ikke er fra samme skolehold. På prøvedagen er det prøveaflyggeren, der er fører af båden under prøveaflyggelsen. Der udvælges en tilfældig båd til hvert prøvehold, således at eleverne ikke nødvendigvis går til prøve i den båd, som eleven er blevet undervist i. Oplysninger om sammensætning af prøvehold, tildeling af både og ca. tidspunkt for bådenes afgang vil blive opslået på klubbens opslagstavle ca. en uge før prøven.

Ved prøven til søs vil der blive lagt vægt på at eleven:

- Er udholdende og hurtig
- Selvstændigt praktiserer godt sømandsskab
- Manøvrerer båden med den fornødne sikkerhed, og på en sådan måde, at der skabes tilstrækkeligt grundlag for en vurdering af, at eleven i enhver situation vil kunne anvende de erhvervede kundskaber
- Afgiver korrekte og rettidige kommandoer under manøvrerne
- Kender til bådens benævnelser og kan anvende almindelige maritime udtryk korrekt
- Har kendskab til behandling af grejet og dets anvendelse ved føring af båden
- Reagerer korrekt som gast

K.A.S. praktisk prøve i sejlads

For at afgøre om eleven opfylder ovenstående krav tilfredsstillende, vil der i prøvesituationen indgå en evaluering af alt, hvad der sker, fra sejlene tages ud af skabene til de efter endt sejlads lægges tilbage på plads.

Prøven omfatter sejlernes lærebog samt diverse andet materiale, jf. undervisningsplanen sidst i denne pjece. I skemaet er undervisningsplanens forskellige discipliner opstillet således, at de med **fed** skrift og et passende udvalg af de resterende skal foretages eller gennemgås af alle elever. Eleverne er til prøve som fører på skift efter censorernes anvisning.

Det skal understreges, at formålet med at foretage bjærgemær- og bolværksmanøvrer både er, at give eleven mulighed for at gennemføre disse af sikkerhedsmæssige årsager vigtige manøvrer samt at vise sin sejlkunnen, idet der i disse manøvrer indgår de væsentligste momenter ved praktisk sejlads, såsom fornemmelse af vind og sø, vindøjet, opskud osv.

Efter endt sejlads orienterer censorerne eleven, med begrundelse, om resultatet af denne prøve.

Motorprøven

Forud for den praktiske motorprøve skal man have deltaget i det obligatoriske motorkursus, som afholdes i august/september. Motorprøven omhandler det pensum, der er gennemgået ved dette kursus. Kurset er en instruktion i, hvordan man anvender klubbens påhængsmotorer. Ved prøven skal eleven demonstrere at dette stof er kendt.

Motorbetjening

Den praktiske motorprøve aflægges i en af klubbens spækhuggere ved at fremvise korrekt betjening af en påhængsmotor. Ofte vil prøven blive gennemført uden egentlig sejlads, men med båden fortøjet mellem pælene. Eleverne aflægger denne prøve enkeltvis. Rækkefølgen anvises løbende gennem dagen af sekretariatsfunktionen i klubhuset.

K.A.S. praktisk prøve i sejlads

Ved motorprøven vil der blive lagt vægt på, at eleven kan demonstrere kendskab til:

- Måling af brændstofbeholdningen om bord og beregning af fartøjets rækkevidde under forskellige omstændigheder
- Motorens brændstofførsel og tændingssystem
- Motorens smøreliebeholdning og supplering heraf
- Kontrol af motorens kølesystem

Ved prøven skal eleven:

- Starte og stoppe motoren
- Omskifte mellem frem og bak samt fritstille skruen
- Regulere skruens effekt (omdrejninger / stigning)
- Nødstoppe motoren

Prøven i land

Prøven i land omfatter søsikkerhed, navigering og sejladsregler.

Eleven overhøres

Prøven foregår i klubhuset, hvor eleven eksamineres af to af klubbens lærere. Eleverne aflægger denne prøve enkeltvis. Rækkefølgen anvises løbende gennem dagen af sekretariatsfunktionen i klubhuset.

Prøven består af en mundtlig overhøring i den del af pensum, som det af tidsmæssige årsager ikke er muligt at gennemgå på søen. Prøven vil bl.a. omfatte:

- Indholdet af sejlerskolens lærebog og undervisningsplanen, herunder specielt:
  - Diverse knob og stik
  - Anløb af fremmed havn, herunder brug af havnelods
  - Diverse former for fortøjning
  - Forhold under torden og byger
  - Rebning
  - Ankring
  - Grundstødning
  - Lækage

K.A.S. praktisk prøve i sejlads

- Klubbens reglement for sejlads med klubbens både med særlig vægt på protokollerne og anvendelsen af disse; skoleprotokollen, sejladsprotokollen, havariprotokollen (herunder havarirapport og skades-anmeldelse til fartøjsinspektionen) samt forudindtegningsprotokollen (herunder regler for lodtrækning)
- Havnereglementet for Københavns Havn, herunder specielt havnens grænser, vigeregler, sejladsområde samt regler for sejlads
- Eleven skal have et kendskab til pensum fra teoriprøven, herunder søredning, forebyggelse og bekæmpelse af brand og beskyttelse af havmiljøet, baseret på f.eks. Søsportens Sikkerhedsråds pjecer

Bedømmelsen

Der kan af gode grunde aldrig blive tale om en 100% objektiv bedømmelse. Censorerne er udvalgt blandt erfarne sejlsportsfolk, som kun ønsker det bedste for sejlsporten og dens udøvere.

Hensynet til klubben - dens omdømme og ry - samt den enkelte persons sikkerhed ligger ligeledes censorerne stærkt på sinde og vil være afgørende for bedømmelsen.

Ved prøven vil der generelt blive lagt vægt på tilstrækkeligheden i de konkrete øvelsers gennemførelse, helhedsindtrykket, samt om man (censorerne) finder det forsvarligt at lade eleven føre en sejlåd.

Som anvisning på konkrete bedømmelseskriterier gives følgende:

Direkte dumpegrund	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende kendskab til vigeregler • Manglende evne til at følge disse • Uforsvarlig navigering i nærheden af andre skibe og i havneområder • Tilsidesættelse af sikkerhedsforanstaltninger • Efter gentagne forsøg, ikke at kunne udføre en bjærgemærsmåne
Stærkt belastende grunde	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende fornemmelse for vind og sø • Uforsvarligt og/eller utilstrækkeligt udførte bolværksmanøvrer • Utilstrækkeligt kendskab til de øvrige discipliner fra undervisningsplanen
Belastende grunde	<ul style="list-style-type: none"> • Dårlig eller utilstrækkelig kommandoføring • Manglende situationsfornemmelse • Dårlig eller manglende kendskab til godt sømandsskab, herunder behandling af materiellet

K.A.S. praktisk prøve i sejlads

Undervisningsplanens discipliner. Der lægges specielt vægt på, at eleven har særlig godt kendskab til og/eller evner at udfører discipliner markeret med **fed skrift**.

Bådens sikkerhedsudstyr	Fortøjning; ved pæle, langs kaj / anden båd og med anker
Redningsvest og livline	Ankring og letning fra anker
Internationale søvejsregler	Anløb af og lette fra bøje
Vigeregler	Anløb af anden båd i åben sø
Lanterner, identifikation af anden trafik	Forhold ved slæbning
Udkik og varsko	Roning/padling
Vurdere kollisionsfare	Klart skib og opgrejning
Sejle i alle vindretninger og kurser	Gennemgang/eftersyn af båd og rig
Bestemme vindøjet	Entring af mast og anvendelse af bådsmandsstol
Falde og skære op	Småreparationer
Følge vinden ved bidevind og læns	Førerens ansvar og pligter
Stagvending	Besætningsmedlemmerne er klar over deres rolle under sejladserne
Bomning	Sejladspanlægning; sejl, navigationsudstyr, proviant m.v.
Vurdere sejlføring i forhold til vindstyrken	Vejrudsigt
Lette fra pæl og bolværk	Nød- og opmærksomhedssignaler
Anløbe pæl og bolværk	Søkort, sømærker med og uden lys, positionsbestemmelse
Bjærgemærsmånøvre med "ottetal"	Forhold til erhvervssejlads
Bjærgemærsmånøvre med bomning	Havnereglement for Københavns Havn
Bjærgede bevidstløs person op på båden	Kompasset, sejl efter kompas
Sætte og bjærgede storsejl og fok	Loddet og dets brug
Sætte og bjærgede klyver	Flaget, flagtid og broflag
Sætte og bjærgede topsejl	Klubbens opbygning og vedtægter
Pakning og behandling af sejl	Reglement for sejlads med klubbens både
Sejlens og riggens funktion	Protokoller
Sejlcenter, balance, manøvrere for sejl alene	Indberetning af havari
Trim	Bådplads og klargøringsarbejde
Relativ og absolut vind	Mindre skibes maskineri (kursus)
Mindske fart med sejlene	Fartøjets begrænsninger i dårligt vejr
Styre efter fast objekt eller mærker overét	Forhold under torden og byger
Vurdere afdrift og strøm	Rebe og rebe ud i havn og åben sø
Vurdere fart	Ligge bak og ride vejret af
Knob og stik	Nødror
Fastgøring på klamper	Forhold ved grundstødning og lækager
Opkvejlning af tovværk	
Bådens og riggens benævnelser	
Retningsangivelser fra båden	
Anløb af fremmed havn	
Forhaling og kasteline	
<p>Eleven skal være bekendt med indholdet af Søsportens Sikkerhedsråds pjecer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Værd at vide om "Mand Over Bord" • Værd at vide om kulde og påklædning til søs • Værd at vide om brand og eksplosion 	

Foto: Morten Ingerslev

Forside: Der bliver lettet fra bolværk

Denne pjece er udarbejdet af Skoleudvalget i Københavns Amatør-Sejlkлуб 2008.

2. oplag august 2015.

Pjecen er fremkommet ved en revision af den forrige pjece om den praktiske prøve i K.A.S. 2002.

Eleven demonstrerer knob

Kjøbenhavns Amatør-Sejlkлуб

Strandvænget 43 · 2100 København Ø

Tlf.: 3920 7172 · www.kas.dk · E-mail: kas@kas.dk (kontoret) · skole@kas.dk (sejlerskolen)

